

[Q10] จะจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในญี่ปุ่นได้อย่างไร ?

ในประเทศญี่ปุ่น ทรัพย์สินทางปัญญาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม ประกอบด้วย สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร การออกแบบ และเครื่องหมายการค้า ส่วนประเภทที่ 2 คือ ลิขสิทธิ์ ระบบทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นค่อนข้างจะใกล้เคียงกับระบบของประเทศไทย

สิทธิทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมในญี่ปุ่น

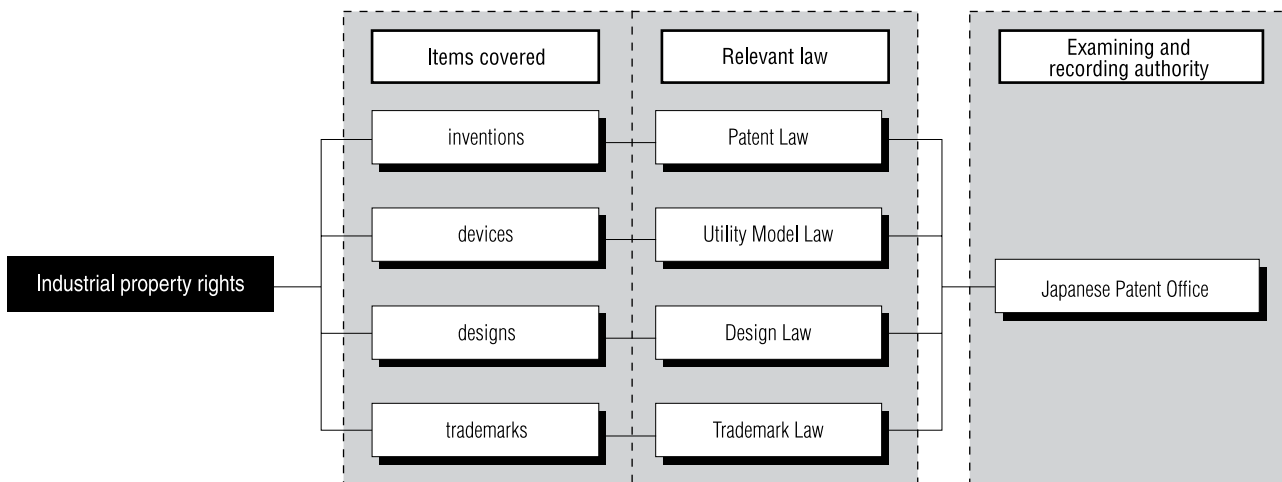
ลิขสิทธิ์เป็นสิ่งที่ได้รับการคุ้มครองโดยอัตโนมัติในทุกประเทศทั่วโลก ซึ่งลงนามในข้อตกลงเบิร์น แต่สิทธิทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมนั้นจะได้รับการคุ้มครองเฉพาะจากกฎหมายของประเทศภายในดินแดนที่มีผลบังคับใช้เท่านั้น เรียกได้ว่าเป็นหลักการในเรื่องดินแดน ดังนั้นเพื่อให้อยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายสิทธิทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น บริษัทผู้ส่งออกจึงต้องดำเนินการตามขั้นตอนของญี่ปุ่นเพื่อจดทะเบียนเป็นผู้ทรงสิทธิภายใต้กฎหมายของญี่ปุ่น แม้จะมีสิทธิทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมมาแล้วในประเทศอื่น

ญี่ปุ่นเป็นสมาชิกองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization - WIPO) ภายใต้สหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนให้มีการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาทั่วโลก โดยระบบที่ใช้ในการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศทั่วโลก จึงมีความเคลื่อนไหวใน WIPO เพื่อกำหนดมาตรฐานสำหรับระบบที่ใช้ให้เหมือนกันทั่วโลก

ปัจจุบันสิทธิทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นแตกต่างจากประเทศไทย คือ

- ในประเทศไทย การออกแบบจะได้รับการคุ้มครองโดยสิทธิบัตร แต่ในประเทศญี่ปุ่น การออกแบบจะได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายการออกแบบ ซึ่งเป็นกฎหมายคนละฉบับกับกฎหมายสิทธิบัตร

สิทธิทรัพย์สินทางอุตสาหกรรมในญี่ปุ่น

เครื่องหมายการค้าในญี่ปุ่น

สิทธิเครื่องหมายการค้าใช้ในการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการ ซึ่งมีทั้งที่เป็น “ตัวอักษร ตัวเลข สัญลักษณ์ รูปทรงสามมิติ หรือใช้ทั้งหมดรวมกัน หรือใช้เฉพาะเครื่องหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีสีแดงต่างกัน” (กฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า มาตราที่ 2) และนำมาใช้เพื่อระบุที่มาของสินค้าหรือบริการนั้น โดยมีเงื่อนไขการคุ้มครองว่าสินค้าหรือบริการนั้นจะต้องแตกต่างจากสินค้าหรือบริการของผู้อื่น เป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากวันที่จดทะเบียน และสามารถต่อใหม่ได้เมื่อหมดอายุ (เหมือนในประเทศไทย)

ระบบเครื่องหมายการค้าในญี่ปุ่นมีลักษณะพิเศษคือใช้ระบบที่ยึดถือการยื่นขอก่อนเป็นหลัก ระบบการตรวจสอบระบบการคัดค้าน และระบบการทดลองใช้งาน

วิธียื่นขอจดทะเบียนจากต่างประเทศ

ผู้ขอจะต้องส่งเอกสารตามที่ระบุซึ่งถูกต้องตามกฎหมายไปยังคณะกรรมการของสำนักงานสิทธิบัตรแห่งประเทศญี่ปุ่น (Japanese Patent Office - JPO) (ดูที่อยู่ด้านล่าง) โดยผ่านที่ปรึกษากฎหมายด้านสิทธิบัตร (ที่ปรึกษาด้านเครื่องหมายการค้า) ซึ่งอยู่ในญี่ปุ่น ทั้งนี้เพื่อให้การติดต่อระหว่างผู้ยื่นขอ กับ JPO เป็นไปอย่างราบรื่น ในเรื่องนี้ขอแนะนำให้บริษัทผู้ยื่นขอเคารพในความเห็นของที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ด้วย การขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สิทธิบัตรผลิตภัณฑ์หรือทรัพย์สิน และการออกแบบก็ใช้ขั้นตอนเดียวกัน

การยื่นขอจดทะเบียนจากประเทศไทยมี 2 วิธีคือ (1) ส่งคำขอของคุณไปยังสำนักงานที่ปรึกษาด้านสิทธิบัตรในญี่ปุ่นผ่านสาขาของสำนักงานแห่งนั้นที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยหรือ (2) ติดต่อสำนักงานที่ปรึกษาด้านสิทธิบัตรในญี่ปุ่นโดยตรง บริษัทส่วนใหญ่ต้องการมีสิทธิบัตรทั้งในญี่ปุ่นและในประเทศของตนเอง ดังนั้นจึงมักใช้วิธีที่หนึ่งเพื่อยื่นขอจดทะเบียนพร้อมกันทั้งสองประเทศ

ผู้บริโภคชาวญี่ปุ่นมักจะเลือกซื้อของโดยดูจากตราสินค้าเป็นหลัก ดังนั้นเครื่องหมายการค้าจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจญี่ปุ่น การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

สถานที่ติดต่อ

แผนกทรัพย์สินทางปัญญา

เจโทร กรุงเทพฯ

159 ถนน ราชดำริ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 662-253-6441-5 ต่อ 130 หรือ 140

International Affairs Division

General Administration Department

Japan Patent Office

4-3 Kasumigaseki 3-chome, Chiyoda-ku Tokyo 100-8915

Tel. 03-3581-1898